

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Rapport aan de
minister over het
onderzoek van
het financieel
jaarsverslag van
het Rijk over het
jaar **2012**, en van
de saldibalans
van het Rijk per
31 december **2012**

Rapport aan de minister over het onderzoek
van het financieel jaarverslag van het Rijk
over het jaar 2012, en van de saldibalans van het Rijk
per 31 december 2012

19 april 2013

Auteur

Inlichtingen
Auditdienst Rijk
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Inhoud

1	Inleiding	5
	1.1 Algemeen	5
	1.2 Werkzaamheden Auditdienst Rijk	5
2	Rapportage van feitelijke bevindingen van het onderzoek van het financieel jaarverslag van het Rijk	7

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Op grond van artikel 61 lid 1 van de Comptabiliteitswet 2001 maakt de minister van Financiën over elk jaar het financieel jaarverslag van het Rijk en de Saldibalans van het Rijk op. In lid 2 t/m 4 van hetzelfde artikel worden de volgende eisen aan het Financieel jaarverslag van het Rijk en de Saldibalans van het Rijk gesteld:

- 1 Het financieel jaarverslag van het Rijk bevat in elk geval:
  - a beschouwingen over de budgettaire betekenis van het gevoerde beleid voor het Rijk en voor andere onderdelen van de collectieve sector die als budgetdisciplinesector worden aangemerkt;
  - b een beschouwing over de bedrijfsvoering van het Rijk;
  - c de rekening van uitgaven en ontvangsten van het Rijk, voorzien van een toelichting;
  - d een balans van de bezittingen, de vorderingen en de schulden van de Staat naar de toestand per 31 december van het verslagjaar met een toelichting, waaruit onder meer blijkt naar welke grondslagen deze zijn gewaardeerd.
- 2 De in het financieel jaarverslag van het Rijk opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten sluit aan op in de departementale en niet-departementale jaarverslagen opgenomen verantwoordingsstaten.
- 3 De Saldibalans van het Rijk sluit aan op de departementale en niet-departementale saldibalansen.

1.2 Werkzaamheden Auditdienst Rijk

Uit hoofde van artikel 67 lid 1 van de Comptabiliteitswet 2001 draagt de minister van Financiën aan de Auditdienst Rijk het onderzoek op van het financieel jaarverslag van het Rijk en van de Saldibalans van het Rijk. De Auditdienst Rijk onderzoekt of de in het financieel jaarverslag van het Rijk opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten aansluit op verantwoordingsstaten die zijn opgenomen in de jaarverslagen van de ministeries en begrotingsfondsen. Daarnaast onderzoekt de Auditdienst Rijk of het financieel jaarverslag en de Saldibalans van het Rijk overeenkomstig de voorschriften zijn opgesteld, en of de Saldibalans van het Rijk aansluit op de departementale saldibalansen.

Ons onderzoek heeft betrekking op de Rijksrekening van uitgaven en ontvangsten over 2012 en de Saldibalans van het Rijk per 31 december 2012. De Rijksrekening van uitgaven en ontvangsten is onder bijlage 1 opgenomen in het financieel jaarverslag en de Saldibalans van het Rijk is als bijlage 2 opgenomen.

De uitkomsten van ons onderzoek hebben wij weergegeven in de rapportage van feitelijke bevindingen in hoofdstuk 2 van dit rapport.

Op het moment van het opstellen en aanbieden van het financieel jaarverslag en de Saldibalans van het Rijk zijn de jaarverslagen en slotwetten van de departementen nog niet behandeld in de Staten-Generaal. Voor het opstellen en voor het onderzoek van het financieel jaarverslag en van de Saldibalans van het Rijk is daarom gebruik gemaakt van de door de auditdiensten gecontroleerde departementale en niet-departementale jaarverslagen, zoals die in maart 2013 bij de minister van Financiën zijn ingediend.

2 Rapportage van feitelijke bevindingen van het onderzoek van het financieel jaarverslag van het Rijk

Aan: de minister van Financiën

Ingevolge uw opdracht, op grond van artikel 67 lid 1 van de Comptabiliteitswet 2001, hebben wij onderstaande werkzaamheden uitgevoerd voor het onderzoek van het financieel jaarverslag van het Rijk over 2012 en de Saldibalans van het Rijk per 31 december 2012. De werkzaamheden hebben betrekking op de in het financieel jaarverslag van het Rijk opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten en de Saldibalans van het Rijk, die als bijlage 1 respectievelijk bijlage 2 bij dat jaarverslag zijn opgenomen. Het financieel jaarverslag van het Rijk over 2012 is toegevoegd aan dit rapport.

Dit rapport van feitelijke bevindingen bevat onze bevindingen omtrent het financieel jaarverslag van het Rijk en de Saldibalans van het Rijk uit hoofde van artikel 67 lid 3.

Aard en reikwijdte van de verrichte werkzaamheden

Wij hebben onze werkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde standaarden inzake opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie.

De aard van de hierna beschreven uitgevoerde werkzaamheden houdt in dat op het financieel jaarverslag van het Rijk geen accountantscontrole is toegepast en tevens geen beoordelingsopdracht is uitgevoerd. In dit rapport wordt uitsluitend verslag gedaan van feitelijke bevindingen uit hoofde van de met de opdrachtgever overeengekomen specifieke werkzaamheden en wordt geen assurance verschaft.

Een en ander impliceert dat aan onze rapportage geen zekerheid kan worden ontleend omtrent de getrouwheid van het in het financieel jaarverslag van het Rijk opgenomen cijfermateriaal, anders dan ter zake van de aspecten zoals door ons onderzocht en waarover dienovereenkomstig door ons in deze rapportage feitelijk wordt gerapporteerd.

Verrichte werkzaamheden

Wij hebben de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- 1 Het aansluiten van de in het financieel jaarverslag van het Rijk opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten met de verantwoordingsstaten die zijn opgenomen in de jaarverslagen zoals bedoeld in artikel 51 van de Comptabiliteitswet 2001;
- 2 Het onderzoeken of het financieel jaarverslag en de Saldibalans van het Rijk overeenkomstig de voorschriften zijn opgesteld;
- 3 Het aansluiten van de Saldibalans van het Rijk op de departementale saldibalansen.

Uitkomsten van de verrichte werkzaamheden

Uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden blijkt dat:

- De in het financieel jaarverslag van het Rijk over 2012 opgenomen rekening van de uitgaven sluit op € 236,4 miljard en de rekening van de ontvangsten sluit op € 231,5 miljard;
- De in het financieel jaarverslag van het Rijk opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten overeenstemt met de getotaliseerde uitgaven en ontvangsten zoals deze zijn vermeld in de departementale en niet-departementale jaarverslagen;
- Volgens de Comptabiliteitswet 2001 worden met ingang van 2002 rente-uitgaven en ontvangsten van de Nationale schuld in overeenstemming met het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 1995) begroot en verantwoord op transactiebasis. Daarnaast worden vanaf 2002 alle mutaties in schulden en vorderingen op dit begrotingshoofdstuk binnen begrotingsverband geboekt. Deze stelselwijziging op de begroting van de Nationale schuld bracht met zich mee dat in de uitgaven en ontvangsten van het Rijk posten meegeteld worden, die in hetzelfde jaar niet tot een kasstroom hebben geleid;
- Het financieel jaarverslag van het Rijk over 2012 en de Saldibalans van het Rijk per 31 december 2012 zijn opgesteld overeenkomstig de daarvoor gegeven voorschriften;
- De Saldibalans van het Rijk per 31 december 2012 overeenstemt met de getotaliseerde en gecontroleerde saldi zoals deze zijn vermeld in de departementale en niet-departementale saldibalansen.

Verspreiding van deze rapportage

Wij wijzen er op dat dit rapport uitsluitend bestemd is voor gebruik door de minister van Financiën. Wij stemmen ermee in dat deze rapportage aan de Algemene Rekenkamer wordt verstrekt in het kader van dechargeverlening door de Staten-Generaal. Voor verdere verspreiding dient voorafgaand schriftelijke toestemming gevraagd te worden aan de Auditdienst Rijk.

Den Haag, 19 april 2013

Auditdienst Rijk

Auditdienst Rijk
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
(070) 342 77 00